

**KERKBLAD VOOR DE PROTESTANTSE
GEMEENTE TE FRANEKER**

31ste jaargang, nummer 7 / 8

Vrijdag 4 juli 2025

Bij de voorkant van De Binding

*De Hoeksteen, een Hoeksteen, Hoeksteen zijn.
Hij is de Hoeksteen, dit is een Hoeksteen van de Martinikerk.
Hij legt verbindingen, als teken van het Woord.
Het woord dat gesproken, bezongen en in melodie verwoord wordt.
Dragers van de verbinding.*

IK WENS JOU

Ik wens jou een dak boven je hoofd
Dat je huis een thuis mag zijn, je tafel vol met brood
Dat je rustig slapen kunt, de hele nacht
Dat de liefde van je leven op je wacht

Ik wens jou genoeg om door te gaan
dat je rijkdom vindt door ook van weinig te bestaan
ik wens jou -volle dagen toe – en vrije tijd
met kinderen om je heen tot aan het eind

**Een muur voor de winden een vuur voor de kou
Een jas voor de regen en een vriend dichtbij jou**

Ik wens jou vrede toe om wie je bent
Dat je lacht en huilt met alle mensen die je kent
Dat de liefde aan je hart vervulling geeft
in elk van de seizoenen dat je leeft

**Een muur voor de winden een vuur voor de kou
Een jas voor de regen en een vriend dichtbij jou**

Ik bescherm je voor de wind,
en vindt voor jou een schuilplaats
In de nacht maak Ik een vuur want dan word jij niet bang
In het donker loop Ik naast je als een trouwe engel
Ik ben hier, wij gaan samen, heel je leven lang

Trinity (NL)

Aangeleverd door Saskia de Jong

**De kopij voor de volgende nummers
inleveren uiterlijk donderdag 28 augustus (nr. 9)
en donderdag 25 september (nr. 10)**

MEDITATIE DOOR: TINE DE VRIES

De kracht van deze tijd

Terwijl ik maandagochtend zestien juni zit te schrijven is het weer prachtig en zonovergoten. Door de open ramen- en tuindeur hoor ik de vogels en door het raam zie ik twee merries met hun jonge veulens grazen in het jonge groene weiland. Met daarachter de koeien van de buurman, die voorbij de vallei woont. En deze week verwachten we een kindje in het gezin, het is een klein mannetje, zo weten we inmiddels.

Het is lastig dat nu toch mijn gedachten gaan naar de uitgebroken oorlog tussen Iran en Israël, een strijd die moet worden gestreden, hoorde ik vanmorgen vroeg op het journaal. En dat is niet het enige wat me bezighoudt, als het om het wereldgebeuren gaat.

Het kan zijn dat ook tijdens de vakantieperiode wisselingen in gedachten ons zo nu en dan overvallen.

Intussen zijn we bezig de ‘activiteitengids’ invulling te geven. En daarin zal te lezen zijn dat we daadwerkelijk kunnen delen wat ons bezighoudt. Ook als het gaat om het kwaad en het verlangen dat te begrijpen. En ook, wat het betekent om christen te zijn in deze tijd. En we gaan samen zingen, mediteren etc. En wat is geluk? Wat is een gelukkig leven? Is dat een leven dat ge-lukt is? Wanneer is je leven ook alweer gelukt?

Dat alles met als hoofdthema: ‘Kijk, laat je verrassen door het werk van Gods Geest’.

De kracht van deze tijd waarin we in Friesland mogen leven is een tijd van ook even vrij zijn van werk en/of andere vaste afspraken en verplichtingen. Dat is fijn. We mogen re-creëren. Dat is eigenlijk, opnieuw creëren wat we wensen, waar we naar verlangen, naar uitzien ook. Want, het kan zijn dat dat ietwat uit beeld is geraakt door juist die verplichtingen. Opnieuw op-doen is bijzonder. In de eerste plaats is het jezelf een kans en mogelijkheid geven om in rust te bedenken wat je zou willen creëren. En daarbij is de luxe gegeven, we mogen het zelf bedenken. Kan in de ontstane rust en tijd Gods Geest worden ontwaard? Misschien wel. Een tip. Zoek maar op YouTube naar ‘Wachet auf, ruft uns die Stimme’, gecomponeerd door Joh. Seb. Bach en gespeeld door de ons aller bekende vaste organist van de Martinikerk. Het is adembenemend. De stem roept zacht, herhaalt zich, komt terug op wat eerder is ‘gezegd’, typisch Bach. (Dit zijn mijn woorden wel te verstaan...)

De kracht van deze tijd is dat we de stem van de Geest mogen horen, Bijbels is dat terug te vinden. De stem horen, gaat voorbij aan eeuwen tijdsverschil en de stem horen gaat ook ver voorbij landsgrenzen. De stem van de Geest horen is in de verbeelding van het Scheppingsverhaal duidelijk. De Geest zweefde als een enorme kracht in het niets. Maar, schiep of anders gezegd creëerde. Gods Geest deed verrassen, was en is sterker dan het niets. Gods Geest nodigt, trekt voorbij het niets. Gods Geest doet in-zien dat Zijn creatie alles te boven gaat, om warm van te worden. Om aangezet te worden tot. En moge dit sterk zijn in de dagen dat we vrij zijn. En zo mogelijk kunnen we mensen uit de gemeente meenemen in wat we meemaken in wat het met ons doet. Om zo een gemeente te zijn in Christus.

KERKDIENSTEN

Zondag 6 juli

10.00 uur Martinikerk: ds. S. Ypma

9.30 oere Niklaas Tsjerke Hjerbeam: ds. L. Westra, Lollum

Zondag 13 juli

10.00 uur Martinikerk: ds. R.P. Wind

Zondag 20 juli

10.00 uur Martinikerk: ds. J. Droogendijk
9.30 oere Niklaas Tsjerke Hjerbeam: H. Giliam, Penjum

Zondag 27 juli

10.00 uur Martinikerk: ds. T.T. Osinga

Zondag 3 augustus

10.00 uur Martinikerk: mw. T. de Vries
9.30 oere Niklaas Tsjerke Hjerbeam: mw. H. Post-Knol, Dronryp

Zondag 10 augustus

10.00 uur Martinikerk: mw. T. de Vries

Zondag 17 augustus

10.00 uur Martinikerk: ds. R.P. Wind
9.30 oere Niklaas Tsjerke Hjerbeam: mw. N. Kanis, Lelystêd

Zondag 24 augustus

10.00 uur Martinikerk: ds. S. Ypma

Zondag 31 augustus

10.00 uur Martinikerk: ds. S. Ypma
9.30 oere Niklaas Tsjerke Hjerbeam: dhr. B. Akkerman, It Hearrenfean

Zondag 7 september

10.00 uur Martinikerk: ds. S. Ypma

BIJ DE DIENSTEN**Zondag 6 juli****Martinikerk 10.00 uur:****Overstapmoment uit kindernevendienst**

Voorganger: ds. Sytze Ypma

Ouderling van Dienst: Seerp Broersma

Diaken: Wessel Veenstra, Carla van der Kooi

Lector: Hessel Yntema

Organist: Jochem Schuurman

1^e Rondgangscollecte: kerk

2^e Rondgangscollecte: diaconie, KIA kinderen in Ghana, zie uitgelicht elders in deze Binding

Kindernevendienst/Oppas: Henriëtte en Rixt Jorritsma en Nynke Aly Miedema

Tieners: Aafke Stegeman

Koster: Appie Reitsma

Beeldpresentatie: Berend Bosgra

Geluid en camera: Jan Eising en Sybe Swart

Klokluid: Onno de Vegt

Koffieschenken: Anneke en Frits van der Veen, Trijntje Stellingwerf

Koffiedrinken na de dienst

In de zomer trekken mensen erop uit. Tegelijk zijn er ook mensen voor wie dat niet meer vanzelf spreekt of die het wel zouden willen, maar niet kunnen. In de lezing van deze zondag trekken mensen er ook op uit, sterker nog, ze worden door Jezus op pad gestuurd. Lucas vertelt in 10:1-20 van Jezus die zeventig van zijn discipelen uitzendt om het Evangelie te verspreiden en zieken te genezen. Ze brengen mensen het

Koninkrijk van de Heilige Geest en getuigen te zijn van Gods liefde en kracht. Jezus geeft ze instructies mee en waarschuwt voor de weerstand die ze zullen tegenkomen. Ook belooft Hij hen te beschermen. Hun namen staan intussen opgeschreven in de hemel. Dit Evangelie partje toont het gezag van Jezus. Als we dat naar onze tijd vertalen, wat is dan de impact ervan voor ons?

ds. Sytze Ypma

Zondag 13 juli

Martinikerk 10.00 uur:

Voorganger: ds. Roger Wind

Ouderling van Dienst: Tjerk Fokkema

Diaken: Carla van der Kooi, Hiele Walinga

Lector: Sophie Bartlema

Organist: Jochem Schuurman

1^e Rondgangscollecte: kerk

2^e Rondgangscollecte: diaconie

Koster: Appie Reitsma

Beeldpresentatie: Pieter Oosterhof

Geluid en camera: Jan Roorda en Bram Boekema

Klokluider: Hayo Bartlema

Koffieschenken: Jan Havenga, Willem Koopmans, Elly van den Bos

Koffiedrinken na de dienst

Hoe we moeten leven is voor de meeste fatsoenlijke mensen zoals wij toch zijn, niet zo ingewikkeld. Daarom is de vraag van de wetgeleerde aan Jezus een vraag naar de bekende weg. Alleen, hij vroeg niet "Hoe moet ik leven?", maar "Wat moet ik doen om het eeuwige leven te beërven?" Wat is de prijs voor het eeuwige leven, wat kost het entreebewijs van de hemel? "Makkelijk", zegt Jezus. Dat wist die wetgeleerde natuurlijk ook wel: God liefhebben boven alles en je naaste als jezelf. Dan draait Jezus het om. De vraag is niet: wie is je naaste, maar voor wie ben jij een naaste? Nog steeds makkelijk? De priester en de leviet liepen met een boog om hun naastenplicht heen. En misschien zijn onze levenspaadjes ook wel zo ingesleten dat we over het hoofd zien voor wie wij een naaste hadden moeten zijn. Want soms moet je daarvoor even van de weg afwijken. We lezen de gelijkenis van de Barmhartige Samaritaan uit Lucas 10 en daarbij Deut 30, 9-14 waar lied 316 bij past: "Vlak voor u ligt de weg ten leven".

ds. Roger Wind

Zondag 20 juli

Martinikerk 10.00 uur:

Voorganger: ds. Jan Droogendijk.

Ouderling van Dienst: Gerard de Raaf

Diaken: Wessel Veenstra, Annet Walinga

Lector: Djoke de Boer

Organist: Jochem Schuurman

1^e Rondgangscollecte: kerk

2^e Rondgangscollecte: diaconie

Koster: Sikke Dijkstra

Beeldpresentatie: Tjalling de Jong

Geluid en camera: Jan Roorda en Chris Hendriks

Klokluider: Derk Boddeüs

Koffieschenken: Jaap en Annie Osinga, Jeanet Veenstra

Koffiedrinken na de dienst

We lezen verder in het Evangelie volgens Lucas. In 10:38-42 gaat het over onze Heer Jezus Christus die te gast is bij Martha en Maria. Deze twee zusters verschillen van elkaar, maar worden bijna altijd in één adem genoemd. We kunnen ze allebei in onszelf herkennen. Maar hoe verhouden ze zich en waar laten wij ons door leiden? Die vraag geeft Jezus ons mee.

ds. Jan Droogendijk

Zondag 27 juli

Martinikerk 10.00 uur:

Voorganger: ds. Teije Osinga

Ouderling van Dienst: Rolf Bremmer

Diaken: Djoke de Boer, Jellie Banga

Lector: Annie Mulder

Organist: Jochem Schuurman

1^e Rondgangscollecte: kerk

2^e Rondgangscollecte: diaconie

Koster: Arjen de Boer

Beeldpresentatie: Bram Boekema

Geluid en camera: Dick Tolsma en Jan Roorda

Klokluider: Klaas Kooistra

Koffieschenken: Matty Tasma, Djoke Travaille, Aukje van Nimwegen

Koffiedrinken na de dienst

Zondag 3 augustus

Martinikerk 10.00 uur:

Voorganger: Tine de Vries

Ouderling van Dienst: Hieke Joustra

Diaken: Annet Walinga, Jellie Banga

Lector: Hanneke Roelofsen

Organist: Fred Veenstra

1^e Rondgangscollecte: kerk

2^e Rondgangscollecte: diaconie

Koster: Arjen de Boer

Beeldpresentatie: Sybe Swart

Geluid en camera: Jan Roorda en Bram Boekema

Klokluider: Rikert Nijkamp

Koffieschenken: Alfie de Groot, Roaske en Jan Doevendans

Koffiedrinken na de dienst

Zondag 10 augustus

Martinikerk 10.00 uur:

Voorganger: Tine de Vries

Ouderling van Dienst: Hinke Dijkstra

Diaken: Djoke de Boer, Hiele Walinga

Lector: Hiele Walinga

Organist: Bauke van der Meer

1^e Rondgangscollecte: kerk

2^e Rondgangscollecte: diaconie

Koster: Arjen de Boer

Beeldpresentatie: Pieter Oosterhof

Geluid en camera: Jan Eising en Sybe Swart

Klokluider: Onno de Vegt

Koffieschenken: Maaïke en Klaas Elting-van Dijk, Martha Burggraaff

Koffiedrinken na de dienst

Zondag 17 augustus

Martinikerk 10.00 uur:

Voorganger: ds. Roger Wind

Ouderling van Dienst: Roel Rypkema

Diaken: Wessel Veenstra, Hiele Walinga

Lector: Bernice de Raaf

Organist: Jochem Schuurman

1^e Rondgangscollecte: kerk

2^e Rondgangscollecte: diaconie

Koster: Sikke Dijkstra

Beeldpresentatie: Tjalling de Jong

Geluid en camera: Jan Roorda en Chris Hendriks

Klokluider: Femme Nauta

Koffieschenken: Matty Tasma, Loes Veenstra, Piety van der Weij

Koffiedrinken na de dienst

Soms schotelt het leesrooster dat onverstoortbaar doorgaat met lezingen uit Lucas op te dienen, ons een tekst voor waar je je in verslikt, of waar je over struikelt. Feitse Boerwinkel noemde dat in zijn boek "Meer dan het gewone" uit 1977 "struikelteksten".

Vanmorgen is Lucas 12: 49-56 aan de beurt, waar Jezus vertelt dat het een misverstand is dat Hij vrede op aarde komt brengen. "Geenszins, zeg ik u !" Hij spreekt over verdeeldheid tussen huisgenoten en binnen families. En over het vuur dat Hij gaat ontsteken. En dat schrijft de evangelist die aan het begin van zijn boek de engelen nog laat zingen: "Vrede op aarde, voor alle mensen die Hij lief heeft".

Het spreekt allemaal niet vanzelf. Het Koninkrijk Gods komt niet tot stand door een beetje bijsturen. Er moet wat opgeschud worden, Dat roept weerstand op en strijd. Beking is niet alleen iets van het hart maar ook van ethiek en politiek. "Hoe kan het dat jullie deze tijd niet kunnen duiden?" vraagt Jezus.

Of we er helemaal uitkomen weet ik nog niet.

In elk geval zingen we een aantal coupletten van lied 851, niet voor het eerst trouwens: "God, hemelhoog verheven. Een lied ver boven mijn macht", met als laatste vers: "De vragen zijn vergeten en opgelost als mist. Wij zullen zeker weten wat Gij al eeuwig wist". Troostvol, dacht ik.

ds. Roger Wind

Zondag 24 augustus

Martinikerk 10.00 uur:

Voorganger: ds. Sytze Ypma

Ouderling van Dienst: Tjerk Fokkema

Diaken: Carla van der Kooi, Jellie Banga

Lector: Hanneke Vlietstra

Organist: Jochem Schuurman

1^e Rondgangscollecte: kerk

2^e Rondgangscollecte: diaconie

Koster: Appie Reitsma

Beeldpresentatie: Tjalling de Jong

Geluid en camera: Dick Tolsma en Jan Roorda

Klokluider: Hayo Bartlema

Koffieschenken: Jaap en Annie Osinga, Tineke Kampen

Koffiedrinken na de dienst

Kunst van Jan Mankes

“Waarlijk groot is hij die een grote liefde bezit. Veel geld verdienen, van de mensen geprezen worden, ‘er zijn’ zoo men dat zegt, wat kan dat soms weinig te maken hebben met die liefde, welke laatste toch het einddoel is.” Zo schrijft Jan Mankes, schilder uit het begin van de vorige eeuw. Schilder van tederheid. We lezen deze zondag 1 Korinthe 13: 1-13.

Zelfportret met uil

ds. Sytze Ypma

Zondag 31 augustus

Martinikerk 10.00 uur:

Voorganger: ds. Sytze Ypma

Ouderling van Dienst: Seerp Broersma

Diaken: Annet Walinga, Hiele Walinga

Lector: Hessel Yntema

Organist: Jochem Schuurman

1^e Rondgangscollecte: kerk

2^e Rondgangscollecte: diaconie, KIA Pastoraat Studenten

Koster: Arjen de Boer

Beeldpresentatie: Berend Bosgra

Geluid en camera: Jan Roorda en Bram Boekema

Klokluider: Derk Boddeüs

Koffieschenken: Leny Verheul en Klaas Tijtsma, Trijntje Stellingwerf

Koffiedrinken na de dienst

Kunst van Marius van Dokkum

‘Zonder geloof was ik beslist een pessimist,’ zegt Marius van Dokkum over zichzelf. Zijn werk zit vol kleur en humor. Met dat geloof komen in Marius van Dokkum Bijbelse verhalen op een unieke manier tot leven. Met zijn schilderijen weet Van Dokkum op speelse wijze de boodschappen en thema's uit de Bijbel te verbeelden. Zijn uitleg van bekende verhalen zoals "Het Laatste Avondmaal", "De Barmhartige

Samaritaan" en "De Verloren Zoon" spreken tot de verbeelding en brengen een glimlach op het gezicht van menig kijker. Door zijn kunstwerken laat Marius van Dokkum op creatieve wijze zien hoe tijdloos en inspirerend de verhalen uit de Bijbel zijn.

Dansje in de kerk

ds. Sytze Ypma

De diensten worden uitgezonden via www.kerkomroep.nl en via www.youtube.com

Categoriale indeling

Pastoraal bezoekwerk

Indien jullie en u graag pastoraal bezoek willen ontvangen, dan vragen wij jullie en u zelf het initiatief te nemen door een bezoekje aan te vragen bij de predikant Sytze Ypma of kerkelijk werker Tine de Vries. De jeugdwerker Aafke Stegeman kan door jonge mensen worden gevraagd voor een bezoek. En de ouderen die in Saxenoord, Saxenstate of Froonacker wonen, kunnen contact opnemen met pastor Ilse Douma. Ook kunnen jullie en u altijd contact opnemen met een coördinator of ouderling. Hieronder is te lezen hoe de indeling er precies uit ziet. Tevens zijn de contactgegevens bijgewerkt.

Neem gerust contact op, want zo kunnen wij aandacht blijven geven aan het pastorale bezoekwerk in onze gemeente en blijven we met elkaar verbonden.

De predikant en kerkelijk werker zijn het aanspreekpunt bij crisispastoraat.

In het colofon hieronder geven wij een overzicht van de groepen met de daarbij behorende namen.

Colofon:

Groep Groeiërs 0-18 jaar:

Aafke Stegeman:

aafke.stegeman@pkn-franeker.nl

Groep Starters 18-30 jaar:

Titia de Boer:

Roel Rypkema

Aafke Stegeman

aafke.stegeman@pkn-franeker.nl

Groep Bouwers 30-50 jaar:

Hinke Dijkstra-van der Zee

Roel Rypkema

Aafke Stegeman aafke.stegeman@pkn-franeker.nl
Ds. Sytze Ypma
(Er bestaat een 20+groep los van het bovenstaande, deze blijft bestaan)

Groep Plussers 50-70 jaar:

Gerard de Raaf
Hieke Joustra
Tine de Vries tine.devries@pkn-franeker.nl

Groep Nestors 70 jaar en ouder:

Tjerk Fokkema
Seerp Broersma
Hiltsje Oosterhof-Bekker
Henk Bron
Ilse Douma-Schaap ilse.douma@pkn-franeker.nl
Tine de Vries tine.devries@pkn-franeker.nl

Voor het pastoraat en de diensten in de zorgcentra, is de volgende indeling gemaakt:

Saxenoord en Saxenstate:

Bram en Annie Mulder
Pastor Ilse Douma-Schaap ilse.douma@pkn-franeker.nl

Froonacker:

Pastor Ilse Douma-Schaap ilse.douma@pkn-franeker.nl

Theresia:

Sietske Oosting
Lies Benders
Tine de Vries tine.devries@pkn-franeker.nl

Botniahuis:

Liesje Visser-Attema
Ds. Sytze Ypma

Parkstate:

Tine de Vries tine.devries@pkn-franeker.nl

Roordastate:

Hayo Bartlema
Ds. Sytze Ypma

Kening State:

Roel Rypkema
Tine de Vries tine.devries@pkn-franeker.nl

Westerpoort:

Ds. Sytze Ypma

Martenahiem, Tzum:

Seerp Broersma

Geestelijke zorg

Naast mensen die in het ziekenhuis zijn opgenomen zijn er ook gemeenteleden die thuis medicatie, zorg of therapie krijgen, die geestelijk lijden en het zwaar hebben, al heel lang of van meer recent. Ook aan hen denken wij hier. Wij wensen hun geduld toe bij de soms lange weg van herstel en vooral beterschap en Gods zegen.

Gebod

Soms lees of hoor je een gebed dat je raakt. Tijdens een vergadering van onze Werkgemeenschap las een van onze Terschellinger collega's het onderstaande gebed voor. Ik las het op mijn beurt weer op de Grote Kerkenraad vergadering voor en een van de ambtsdragers zei toen, dat dit wel in de Binding mocht.

Wij zijn, U bent...

*Wij zijn de stroom, U bent de bedding.
Wij zijn het schijnsel, U bent het licht.
Wij zijn de beken, U de zee.
Wij zijn het worden, U het zijn.
Wij zijn behoefte, U vervulling.
Wij zijn op weg, U de bestemming.
Wij zijn 't rumoer, U de stilte.*

*Wij zijn verlangen, U ons heimwee.
Wij zijn het peillood, U de diepte.
Wij zijn de branding, U de oever.
Wij zijn de voet van de berg, U de top.
Wij zijn de dood, U bent het leven.
Wij zijn de schemer, U het licht:
U bent het avond- en morgenrood!*

Otto Miller

Vanuit de Frisia pastorie

Donderdag 12 juni hingen er in de stad her en der vlaggen met tassen te wapperen. Dat was bij huizen waar die middag scholieren te horen hadden gekregen dat ze geslaagd waren voor hun examen. Ik herinner me van mezelf nog de spanning van die middag, de traag tikkende tijd, en dan het opnemen van de telefoon en het verlossende nieuws. Er zijn ook scholieren bij wie de vlag binnen bleef of innerlijk halfstok hangt omdat ze te horen kregen waar ze al bang voor waren of wat ze al wisten. Zondag stond in de kerk een grote bak met zonnebloemen die door pakes en beppes, burens of andere bekenden naar de geslaagden werden gebracht, of naar de gezakten ter troost. Wat een mooie traditie!

Naast het gemeentewerk verdiep ik me deze zomerperiode in teksten en literatuur voor mijn boek, vooral in de ochtenduren. Het schrijven komt daaruit voort en vordert gestaag. Het gaat over ons diepere zelf en over God. Soms is het tijdens het lezen en schrijven alsof ik door een venster raam kijk en zie, hoe mooi en rijk de wereld van ons innerlijke Zelf en God met elkaar verbonden zijn.

ds. Sytze Ypma

Jeugd en Gezin

Een Warm Welkom voor Gezinnen in onze Kerk

In onze kerk is het welkom voor gezinnen een belangrijke pijler van ons jeugdwerk. We geloven dat een warme en uitnodigende omgeving essentieel is voor het welzijn van onze jongste leden. Daarom zetten we ons in om een oppasteam te realiseren en een fijne ruimte te creëren waar jonge kinderen, van 0 tot 4 jaar, veilig kunnen verblijven tijdens de kerkdiensten.

De komende tijd zullen we ons richten op het samenstellen van een enthousiast oppasteam. We zijn op zoek naar betrokken vrijwilligers die willen helpen bij het verzorgen van de kinderen, zodat ouders met een gerust hart de dienst kunnen bijwonen. We doen hierbij een oproep aan iedereen die interesse heeft om zich aan te sluiten bij dit team. Jouw bijdrage kan een groot verschil maken!

Daarnaast zijn we ook bezig met het verkennen van verschillende mogelijkheden voor een geschikte ruimte waar de kinderen kunnen spelen en zich kunnen vermaken. Het is belangrijk dat deze ruimte een veilige en plezierige omgeving biedt, waar materialen kunnen blijven staan of liggen, zodat alles goed toegankelijk is. We willen ook zorgen voor een vlotte verbinding tussen de kinderopvangruimte en de kerk, zodat ouders en kinderen gemakkelijk van de ene naar de andere plek kunnen gaan.

We staan open voor ideeën van de gemeente, dus als je suggesties hebt over de inrichting van de ruimte of andere zaken horen we dat graag! Samen kunnen we er voor zorgen dat onze kerk een plek is waar gezinnen zich welkom voelen en waar kinderen met plezier kunnen zijn.

Laten we samen werken aan deze fijne en veilige omgeving voor onze jongste bezoekers, zodat zij zich kunnen ontwikkelen binnen onze gemeenschap.

🔴 OPROEP: OPPASSERS GEZOCHT TIJDENS KERKDIENTEN! 🔴

Ben jij een enthousiaste en betrouwbare oppas? Wij zoeken jou om ons team te versterken tijdens de kerkdiensten!

Wat bieden wij?

- Een kans om een positieve bijdrage te leveren aan onze gemeenschap.
- Een veilige en plezierige omgeving voor kinderen.
- Tijden, passend bij de kerkdiensten.

Wat vragen wij?

- Betrouwbaarheid en verantwoordelijkheidsgevoel.
- Ervaring met kinderen is een pré, maar niet verplicht.
- Een liefdevolle en zorgzame benadering.

Geïnteresseerd of heb jij een suggestie? Neem contact op met onze jeugdwerker: aafke.stegeman@pkn-franeker.nl Samen kunnen we een fijne ervaring creëren voor zowel de kinderen als hun ouders.

Bedankt voor jullie betrokkenheid en steun!

Nieuws uit de Categorieën

Samen sterk

De groep groeiers, starters en bouwers slaan de handen in 1 voor de programmering van het nieuwe seizoen.

Na een tweetal fijne en effectieve ontmoetingen laten wij jullie graag weten wat wij komend seizoen organiseren.

Zin-zoekers

We starten een nieuwe gespreksgroep voor mensen die zoeken naar zingeving.

Deze groep komt minimaal 5 keer bij elkaar in het Seizoen 2025-2026

Doop en belijdenis

We bieden twee avonden aan over deze thema's met een inleiding en gespreksvormen.

Groene kerk

We gaan dit thema verkennen door een spreker uit te nodigen

Frozen Holidays

Een vakantieweek waarin we met kinderen en ouders ontdekken waar de films van Frozen ons geloof raken.

Communicatie

Als groep willen wij aandacht hebben voor nieuwe vormen van communicatie zodat ons bereik als kerk en werkgroep groter wordt.

We denken aan het plaatsen van actuele informatie op de website en losse nieuwsbrieven voor de doelgroep

Sobere maaltijd

In de lijdensweek organiseren wij een sobere maaltijd

De data zijn terug te vinden in de activiteiten-gids die in september/oktober uitkomt. Per activiteit zal er aandacht zijn voor promotie!!

Aafke, Hinke, Roel, Sytze & Titia

Ouderenpastoraat

Pastoralia

Verhuizen is een grote verandering. Een stukje van het vertrouwde leven wordt achtergelaten - de woning, de burens, het dagelijkse ritme. Een nieuwe omgeving vol onbekende gezichten en gewoonten kan best overweldigend zijn. Het is soms een hele opgave om daarin een weg te vinden. In het omzien naar elkaar biedt elke dag kleine kansen om nieuwe verbindingen te maken en misschien zelfs iets moois te ontdekken. Dat kost tijd en mildheid naar onszelf en naar anderen. Moge er ruimte zijn voor ieders verhaal, voor ieders tempo en wensen, zodat het nieuwe huis steeds meer een thuis mag worden.

Zomerstop activiteiten

Er zijn het afgelopen seizoen weer mooie activiteiten geweest in de diverse huizen. Er werd volop samen gezongen, gebeden, gedeeld en gevierd. We kijken met dankbaarheid terug op alle mooie ontmoetingen en momenten van verbondenheid. Hartelijk dank voor ieders betrokkenheid en inzet!

In de maanden juli en augustus zijn er geen vieringen of koffiemorgens. We vertrouwen erop dat we in september weer met hernieuwde kracht de activiteiten mogen doorstarten.

Nu de zomer weer is aangebroken, laat Gods schepping zich van haar mooiste kant laten zien. De bloemen bloeien, de vogels zingen, en de zon verwarmt ons gezicht - een tastbare herinnering aan Zijn liefde en trouw. Ik hoop dat deze zomer u momenten van rust, geborgenheid en mooie herinneringen brengt. Dat er licht mag schijnen over uw huis. En dat u Zijn warmte mag ervaren, in uw hart en om u heen.

Ontvang een hartelijke groet van Ilse Douma

Beschikbaarheid rouwdiensten pastorale zorg in de zomerperiode

Als u in juli of augustus een beroep wilt doen op een van de pastores voor een rouwdienst of pastorale zorg, dan kunt u hieronder lezen wanneer zij aan- of afwezig zijn. Dan kunt u contact opnemen met onze scriba Wina Droogendijk / scriba@pkn-franeker.nl). In die week zijn de Franeker emeritus predikanten ds. Roger Wind, ds. Jan Droogendijk en ds. Teije Osinga beschikbaar. Als er in de zomermaanden meerdere overledenen zijn, kunt u via onze scriba ook een beroep op hen doen. We zijn blij dat zij bereid zijn ons in deze zomerperiode, mocht dat nodig zijn, bij te staan.

Wij wensen jullie een fijne zomer toe,

ds. Sytze Ypma, Ilse Douma, Tine de Vries, Aafke Stegeman

UIT DE KERKENRAAD

Voorzitter : Rolf Bremmer
Scriba: Wina Droogendijk
e-mail: scriba@pkn-franeker.nl

Van de voorzitter

Ik pak de draad weer op van twee maanden geleden. Toen ging het over het begin van de kerkdienst, met votum en groet. Als die uitgesproken zijn, mag iedereen weer gaan zitten. De voorganger nodigt de dienstdoende ouderling uit om de kaars van verbondenheid aan te steken. Hij/zij staat op en loopt richting de liturgische tafel die pontificaal middenvoor in het koor staat. Die centrale plek is met opzet gekozen. Voor de Martinikerk in 1580 overging naar de Reformatie stond daar het hoogaltaar, gewijd aan Onze Lieve Vrouwe. Daar vierde de priester de mis en werd na afloop van de eucharistie de hostie en wijn bewaard in een apart vakje. Dat maakte het altaar juist zo bijzonder, want met het uitspreken van de woorden: ‘dit is mijn lichaam’ en ‘dit is mijn bloed’ waren brood en wijn lichaam en bloed van Christus geworden. Althans zo dachten ze toen, en dat doen de rooms-katholieken nog steeds. Christus is dan heel concreet in het altaar aanwezig. Daarom knielen katholieken ook altijd even richting altaar als ze de kerk binnenkomen.

Ook voor ons is Christus aanwezig, maar niet zo letterlijk. Wij hebben daarvoor in de plaats de Paaskaars. Die steekt de koster zondags aan voordat hij de kerkdeuren opendoet en hij dooft hem pas ruim na afloop van de dienst. Die grote kaars is een echo van Jezus’ woorden: ‘Ik ben het licht van de wereld’. Het kaarslicht verbeeldt dus de aanwezigheid van Christus in ons midden. Dat hebben we nodig en daar zingen we biddend van: “Kom as it tsjuster is, mei fjoer dat ús nacht ferljochtet en dat bliuwt”.

Voor de Paaskaars staat een zilveren avondmaalstel: de schaal, de beker en de kan. Zij verwijzen naar het offer dat Jezus bracht en dat wij ons regelmatig in herinnering brengen als we samen als gemeente het Heilig Avondmaal vieren. De Paaskaars wordt geflankeerd door twee kleinere kaarsen. Die verbeelden het Oude en Nieuwe Testament: ‘Uw woord, Heer, is een lamp voor mijn voet en een licht op mijn pad’. In het schijnsel van die kaarsen ligt de Bijbel al opengeslagen op tafel klaar. Straks pakt de lector hem op om eruit voor te lezen.

Dan is er tenslotte die kaars van verbondenheid, de kleinste. Zolang staat die er nog niet. Pas sinds de coronatijd, toen de overheid het sterk ontried dat mensen naar de kerk kwamen. Om toch verbonden te zijn met de gemeenteleden en als gemeenteleden onderling, die noodgedwongen thuis de dienst moesten bijwonen, kwam iemand op het idee een speciale kaars voor de thuisblijvers aan te steken. Met vuur van de Paaskaars. De epidemie is gelukkig allang achter ons, maar de kaars van verbondenheid is gebleven. O ja, die Paaskaars geeft ook vuur aan het lantaarntje dat met de kinderen meegaat naar de kinderdienst. Dat is ook een lichtje van verbondenheid!

Ook al zijn wij protestant, hervormd, gereformeerd – in ieder geval niet rooms-katholiek – de tafel heeft bij ons toch nog een altaarfunctie. Als de collectanten klaar zijn met de inzameling, gaan alle gaven op de offerschaal. Twee diakenen brengen die schaal van achteruit de kerk door het middenpad naar voren en zetten hem eerbiedig op tafel. Dat is ons offer aan de Heer. Ik heb in het buitenland wel meegemaakt dat een diaken of de voorganger dan een kort gebed uitspreekt en om een zegen over dat offer vraagt. Best mooi, vindt u niet?

De tafel is pas compleet met het tafelkleed. Of beter: het voorhangsel, dat ook wel deftig antependium wordt genoemd. Het draagt de kleuren van het kerkelijk jaar, dezelfde kleur als de stola die de voorganger over zijn toga draagt – over die kleuren misschien een andere keer. Op ons voorhangsel staat een kruis en een duif: Christus en de Heilige Geest. Die Geest mag vrijuit rondvliegen tijdens de dienst. De ouderling van dienst heeft de kaars van verbondenheid aangestoken en gaat weer zitten. Nu kan de dienst verder.

Rolf Bremmer

COLLEGE VAN KERKRENTMEESTERS

Voorzitter: Sebastiaan Douma
Secretaris : Janny de Vries-Fokkema
e-mail: secretaris.cvk@pkn-franeker.nl
Penningmeester: Douwe Wijnalda

Vakantie

Het is al bijna weer vakantietijd, tijd om er op uit te gaan en dat kan ook in eigen stad. Natuurlijk kent u de fontein De Oortwolk naast onze kerk. In de periode van **30 juli t/m 1 september** is er een expositie in de kerk over de 11 fontein in Fryslân.

Sinds 2018 staat in elke stad in Fryslân een fontein, ontworpen door een internationaal gerenommeerde kunstenaar. Dit project, genaamd 11fountains, is bedacht en samengesteld door kunstcurator Anna Tilroe. Het klaterende, sproeiende en spetterende water vertelt de verhalen van de stad. Met het landschap als adembenemend canvas vormen de 11fountains de grootste beeldentuin van Europa.

Anna nodigde de kunstenaars uit naar Fryslân om kennis te maken met de steden, de provincie en haar inwoners. Het kunstproject weerspiegelt niet alleen de identiteit van Fryslân, maar vertegenwoordigt ook de Friese "iepen mienskip" door de samenwerking van lokaal en internationaal vakmanschap. Foto's uit de archieven laten zien hoe de kunstenaars een bezoek brachten aan Fryslân. We nemen een kijkje achter de schermen bij de verschillende bouwers en ambachtslieden die meewerkten om de ideeën van de kunstenaars tot leven te wekken.

Daarnaast zie je hoe de fontein door de jaren heen zijn vastgelegd door toeristen, kunstliefhebbers en Friese fotografen. Van artistieke interpretaties en campagnebeelden tot de prijswinnende foto van een bezoeker en het juryrapport

Giften

Naast contant geld en de QR-code hebben we ook de mogelijkheid om met behulp van een app te betalen. U hoeft uw telefoon dan niet meer op het tv-scherm te richten, maar kunt de gift direct doen vanuit de app.

Zoek en download in de Playstore of Appstore de app: **Appostel**. Zoek de Protestantse Gemeente Franeker op en u kunt bij Collectes en Doelen op eenvoudige wijze uw gift doen. Voor instructie en meer informatie zie: <https://appostel.nl>.

Namens het College van Rentmeesters wens ik u een mooie vakantie periode toe.

Sebastiaan Douma

INCASSOKALENDER

FONDS:

INCASSODATUM:

Zending	28 juli en 27 augustus
Actie Kerkbalans	28 juli en 27 augustus
Solidariteitskas	28 juli

COLLECTEN EN GIFTEN

Collecte Saxenoord, viering 20 juni € 81,30

18 mei	HA coll. Noodhulp Myanmar	€ 505,00
25 mei	diaconie	€ 342,75
25 mei	kerk	€ 204,15
25 mei	coll. Cantatedienst	€ 379,80
29 mei	diaconie (Hemelvaartsdag)	€ 160,80
29 mei	kerk	€ 153,65
1 juni	diaconie	€ 367,29
1 juni	kerk	€ 297,74

Collectebonnenverkoop: Kerkelijk Bureau, Zilverstraat 36 (tijdens kantooruren tussen 09.00 uur en 12.00 uur). Er zijn drie soorten bonnen (€ 0,50; € 1,00; € 2,00 per bon); op een kaart zitten 20 bonnen. Betaling bij voorkeur per bank NL37 RABO 0320 4020 29 o.v.v. het aantal bonnen.

Voor alle ontvangen giften via de bank en via de QR-codes en via de ponkjes en schalen in de kerk, héél hartelijk dank!

QR code voor de collectes Protestantse Gemeente Franeker:

DIACONIE

Voorzitter: Wessel Veenstra

Secretaris: Djoke de Boer-Boutsma

Diaconiecollecte zondag 6 juli 2025

Stop kinderarbeid in de visserij

In Ghana werken naar schatting 20.000 kinderen en jongeren onder dwang in de visserij. Kinderarbeid is verboden, maar de wet wordt te weinig gehandhaafd. In arme vissersplaatsen werken kinderen vaak al op jonge leeftijd met hun ouders mee. Zeker als zij niet naar school gaan, zijn ze een makkelijke prooi voor handelaren, die hen soms tegen betaling en onder valse beloften bij hun families weghalen. Challenging Heights zet zich in om kinderen die onder dwang in de visserij werken, te bevrijden, op te vangen en te herenigen met familie. Door voorlichting wil men nieuwe uitbuiting voorkomen. Via kinderrechtencomité's, kinderclubs en voorlichting aan traditionele en religieuze leiders worden inwoners van vissersplaatsen bewust gemaakt dat kinderarbeid schadelijk en verboden is. En dat onderwijs de beste manier is om uit de spiraal van armoede te komen. Gezagsdragers worden getraind om de wet te handhaven, zodat mensen die kinderen aan het werk zetten gestraft worden.

Kerk in Actie steunt via het programma Werelddiaconaat kwetsbare kinderen in Ghana en waar ook ter wereld om een beter bestaan op te bouwen. Geef in de collecte of maak je bijdrage over op NL 89 ABNA 0457 457 457 t.n.v. Kerk in Actie o.v.v. Stop kinderarbeid Ghana of geef online.

Lees meer op: kerkinactie.nl/kinderarbeidghana

Help je mee om deze collecte tot een succes te maken? Hartelijk dank!

Djoke de Boer

ZIEKMELDINGEN / ZIEKENDIENST

Voor **ziekmeldingen** en **ziekenbrief**, de **ziekendienst** contacten. Zij zorgen voor een attentie thuis, informeren de predikanten en verzorgen de ziekenbrief:

Lotty de Beer-Dijkstra

Nellie Ferwerda-Dotinga

Aukje van Nimwegen-Vlietstra

Tony van der Schaar-Poortinga

KERKELIJKE STAND

MUTATIES:

Doorgeven aan: Kerkelijk Bureau, Zilverstraat 36, 8801 KC Franeker

's morgens van 9.00-11.30 uur

0517 393300 of via kerkelijkbureau@pkn-franeker.nl

Wilt u liever niet dat uw jubileum of verjaardag vermeld wordt, geef dat dan door aan het kerkelijk bureau.

Wanneer uw naam niet wordt genoemd dan staat uw huwelijksdatum niet in ons bestand en is bij ons niet bekend. Neem ook in dat geval contact op met het kerkelijk bureau.

BERICHTEN VAN ACTIVITEITEN

Evenementen orgel Waadhoeke maand juli:

zaterdag 28 juni, 20.00 uur, Martinikerk Franeker: Jochem Schuurman (CD-presentatie)

woensdag 9 juli, 15.00 uur, Martinikerk Franeker: Trienke Hartog (Marktconcert)

zaterdag 19 juli, 21.30 uur, Martinikerk Franeker: Escher&Bach. Een multidisciplinaire voorstelling waarin het leven en werk van Escher en Bach op bijzondere wijze bij elkaar komen met muziek, lichtkunst en theater. Uitvoerenden: Geerten van de Wetering (orgel), Aus Greidanus (acteur) en David Schoch & Jeroen Alexander Meijer (lichtkunst).

Zie ook uitgelicht elders in deze Binding.

dinsdag 29 juli, 15.00 uur, Martinikerk Franeker: Jan-Willem Jonkman (Marktconcert)

zaterdag 9 augustus, 20.00 uur, Martinikerk Franeker: Erwin Wiersinga

woensdag 20 augustus, 15.00 uur, Martinikerk Franeker: Jochem Schuurman (Marktconcert)

zaterdag 30 augustus, 20.00 uur, Martinikerk Franeker: Jochem Schuurman (Bachconcert)

De concerten zijn gratis te bezoeken, wel is er een collecte bij de uitgang.

Voor meer informatie: www.orgelwaadhoeke.nl

Escher & Bach: magisch muziek- en lichtspel in de Martinikerk Franeker

- **Franeker**
- **Breedplaats 2, Franeker**
- **19 juli 2025**
- **Aanvang 21:30 uur**

Op zaterdag 19 juli komt de bijzondere voorstelling Escher & Bach naar Franeker. Een unieke samenwerking tussen Orgel Waadhoeke en het Haagse Podium21, die theater, muziek en lichtkunst samenbrengt in één meeslepende avond.

De toegang is gratis.

Deze reprise van de uitverkochte voorstellingenreeks in Den Haag is een ode aan twee genieën: graficus Maurits Escher en componist Johann Sebastian Bach. In de Martinikerk wordt het publiek ondergedompeld in klank, licht en verbeelding — een ervaring die zowel muzikaal als visueel raakt. Met organist Geerten van de Wetering, acteur Aus Greidanus en lichtkunstenaarsduo David Schoch & Jeroen Alexander Meijer.

Escher, beroemd vanwege zijn grafische kunst, had een grote liefde voor muziek, in het bijzonder de muziek van Johann Sebastian Bach. 'Escher beschreef ooit hoe hij liggend op de kerkvloer overweldigd werd door het orgel. Dat beeld — van beweging, klank en perspectief — is precies wat we in deze voorstelling willen oproepen,' vertelt Van de Wetering. 'De muziek van Bach klonk vaak op de achtergrond terwijl Escher werkte. Die connectie tussen beeld en geluid vormt de kern van deze avond.' Zowel Escher als Bach hebben na hun dood een renaissance doorgemaakt die tot op de dag van vandaag voortduurt. Greidanus raakte daardoor bijzonder geïnspireerd: 'Zij zijn elk op hun eigen terrein uniek en onovertroffen. Beiden workaholic. Beiden wereldberoemd. Bach, volgens velen de meest invloedrijke componist aller tijden en Escher een van de meest gereproduceerde kunstenaars ter wereld. Ik sla een theatrale brug tussen de muziek van Bach en het grafische werk van Escher. Het is inspirerend om op de schouders van deze grootheden te gaan staan. Wat zouden ze elkaar te zeggen hebben? Zouden ze zichzelf herkennen in het werk van de ander? Escher vaak luisterend naar Bach in zijn atelier. En Bach zou zeker geïnspireerd zijn door de paradoxen, de illusies en dubbelzinnigheden in het werk van Escher. De uitvoering in Franeker is voor mij extra bijzonder, omdat de roots van mijn familie daar liggen.' Tijdens het concert vullen originele lichtkunstwerken de kerk, geïnspireerd op Eschers spel met perspectief, herhaling en illusie. De muziek van Bach krijgt zo een visuele echo, die het publiek op onverwachte manieren raakt. Een niet te missen bijzondere avond – waar kunst, muziek en licht elkaar ontmoeten in één van de mooiste kerken van Friesland.

Het concert Escher & Bach in Franeker maak onderdeel uit van de programmering 2025 van Orgel Waadhoeke: klinkend erfgoed in veertig dorpen en één stad. Het rijke orgelbezit van Noordwest Fryslân krijgt met Orgel Waadhoeke een nieuw podium. Met in 2025 een boordevol programma vol concerten, excursies, workshops en educatieprogramma's. Alle concerten zijn dit jaar gratis te bezoeken (collecte na afloop).

Kijk voor meer informatie op www.orgelwaadhoeke.nl

Kaarten kunnen gereserveerd worden door te mailen naar info@orgelwaadhoeke.nl

Simmerjûnkolleezjes

Deze zomer biedt de Academie van Franeker voor inwoners en toeristen al weer voor de achtste keer een reeks Simmerjûncolleges aan. Het thema is dit jaar: “Toeval”.

“De wereld hangt van toevalligheden aan elkaar, maar wat weten we eigenlijk van toeval?” zegt doctor Chris Mollema van de Academie. “We gaan deze zomer eens kijken welke rol toeval speelt in ons leven en de wetenschap”.

Het vijfde Simmerjûnkolleezje van 2025 wordt gegeven door prof. dr. Ellen van Wolde. Zij gaat in op de rol van de toeval in de godsdienst. Ligt ons hele leven vooraf vast of wordt God ook weleens verrast? Van Wolde is emeritus-hoogleraar Bronteksten Jodendom en Exegese van het Oude Testament aan de Radboud Universiteit in Nijmegen.

Aanmelden via website www.academiefraneke.nl

Locatie: Botniastins
Datum: 20 augustus
Aanvang college: 20:00 uur
Entree: € 10 (inclusief consumptie)

Carla van der Kooi
Academie van Franeker
domein Letter & Geest

ZWO

Voorzitter: Jeanet Veenstra
Penningmeester: Pieter Walinga

Bankrekeningnummer: **NL07 RABO 0313 2032 29**

OUD PAPIER

In het weekend van **4 & 5 juli** en in het weekend van **1 & 2 augustus** en in het weekend van **5 & 6 september** staat de oud papiercontainer op de P.J. Troelstrastraat 24 (C.B.S. De Toermalijn).

Het oud papier graag **zaterdags voor 12.00 uur** bij de container brengen, deze wordt kort na 12.00 uur opgehaald. Bent u een keer te laat, neem uw oud papier dan s.v.p. weer mee.

Opbrengst oud papier mei € 52,20.

Beeld en Geluid

Naar aanleiding van onze oproep in de vorige Binding zijn we blij te kunnen vertellen dat Chris Hendriks heeft aangegeven het team van Beeld en Geluid te willen komen versterken. Heel fijn en we wensen Chris veel plezier en succes!

Mochten er nog mensen (ook jongeren van harte welkom) het team van Beeld en Geluid komen versterken dan graag contact opnemen met Jan Eising.

OPROEP

We hebben nog een vacante wijk bezorging kerkbladen voor de straten **Vliet, Tuinen, Theresia**
Mocht u hiervoor belangstelling hebben dan kunt u contact opnemen met het kerkelijk bureau: 's morgens 0517 39 32 00

kerkelijk bureau,
Yteke Waltje

ALLERLEI

Kleren en kleuren

De klassieke zwarte toga met witte bef, zoals predikanten die droegen in de Hervormde kerk en de (meeste) Gereformeerde kerken, dateert uit de 19de eeuw. Al eerder waren lutheranen en remonstranten afgestapt van de pofbroek, mantel met bef en driekanten steek, die de orthodox protestanten droegen, met name de volgelingen van Hendrik de Cock (van de Afscheiding in 1834).

Maar in 1854 kwam de hervormde synode met de aanbeveling de toga met witte bef en baret te dragen tijdens de kerkdienst, in aansluiting bij het gebruik op de universiteiten. Predikanten waren tenslotte academisch gevormd, en dat wilden ze ook laten zien! En bovendien werd als reden gegeven dat "*een plegtige handeling verrigt behoort te worden in een plegtig gewaad*."

Dat viel niet overal in goede aarde. In Middelburg verschenen in 1855 de predikanten onaangekondigd in toga in de dienst tot ontsteltenis van veel kerkgangers. Sommigen snelden de kerk uit, anderen vielen in zwijm en moesten worden weggedragen.

Maar dat waren uitzonderingen. De Hervormde richtlijn werd geleidelijk overal gemeengoed.

Bij de gereformeerden was er meer weerstand. De Afgescheidenen en de volgelingen van Abraham Kuyper (van de Doleantie in 1886) waren beducht voor een onderscheid tussen voorgangers en gemeenteleden. Kuyper pleitte zelfs voor een ambtsgewaad voor *alle* kerkgangers!

Bij de Doleantie sloten zich ook predikanten aan uit de Hervormde kerk die gewend en gehecht waren aan hun toga met bef en baret. Maar dat bleef binnen de Gereformeerde kerken een minderheid. De later geschorste ds. J.G. Geelkerken was daarvan een voorbeeld.

Rond 1900 was de situatie zo dat hervormden een toga droegen en de gereformeerde predikanten een net pak of een jacquet. Het verschil tussen beide kerken werd zo getypeerd: Bij de hervormden was er leervrijheid maar geen kleervrijheid, bij de gereformeerden was er kleervrijheid maar geen leervrijheid. De hervormde predikant werd geacht een toga te dragen en mocht op de kansel zeggen wat hij wilde, de gereformeerde dominee diende zich te houden aan de drie Formulieren van Enigheid en mocht op de preekstoel dragen wat hij wilde (aldus dr. M.J. Aalders).

In de praktijk betekende dat echter dat de meeste hervormde en gereformeerde voorgangers een zwarte toga met bef droegen en de dienstdoende ouderlingen en diakenen een zwart pak met streepjesbroek. Dat waren tot eind jaren 70 alleen mannen. Vrouwelijke diakenen waren er al eerder.

In onze tijd is onder predikanten binnen de PKN een algemene "kleervrijheid" ontstaan. Dat heeft veel te maken met de emancipatie en de komst van vrouwelijke predikanten, het verdwijnen van standsverschil tussen predikant en gemeenteleden, een groeiend liturgisch bewustzijn en de invloed van de oecumene.

De kleuren deden hun intrede in de protestantse eredienst. Eerst nog bescheiden met een kleedje aan de kansel, later met de antependia op de Avondmaalstafel en de stola's op de toga, soms eenvoudig en soms ook rijk versierd. De bef en de baret (Ik droeg hem nog in de 80er jaren!) verdwenen en de zwarte toga werd vervuult voor witte, grijze of crème gewaden. Soms zien we vrouwelijke voorgangers in een mooie jurk met shawl of mannen in een net kostuum. En af en toe verschijnt er weer een zwarte toga met witte bef! Het lijkt een bonte verzameling van elk wat wils en dat is ook wel weer een afspiegeling van deze tijd.

Met de keuze voor de kleding die je als voorganger draagt druk je iets uit. Eenvoudige, gewone kledij onderstreept de gelijkwaardigheid van het ambt aller gelovigen. Zo werd mij eertijds toen ik voorging in een Doopsgezinde Vermaning, vriendelijk doch dringend verzocht om niet in toga te verschijnen.

De toga symboliseert daarentegen ook het bijzondere van het ambt van dienaar des Woords. Je staat daar niet op persoonlijke titel om je eigen ideeën te verkondigen, maar als een door God geroepen herder en leraar. Dat klinkt wellicht wat plechtig, maar een toga is ook een beschermende mantel die de persoon van de predikant ondergeschikt maakt aan het Woord van God in Schriftlezing, prediking, liederen en zegen.

Maar dan die kleuren. Het lijkt soms willekeurig en vaak is het maar gissen voor de kerkgangers wat die kleur nou te maken heeft met die zondag of feestdag.

Misschien denkt u dat de kleur de keuze is van de voorganger of de koster. Maar de kleuren van de liturgie liggen vast, althans grotendeels. Ze maken in één oogopslag duidelijk welke betekenis een bepaalde tijd van het kerkelijk jaar heeft.

Maar daarvoor moet je wel weten waar die kleur voor staat.

We volgen de kerkelijke kalender:

Het jaar begint met Advent, de vier zondagen vóór Kerst, een tijd van inkeer en bezinning, van verwachtingsvol uitzien naar de geboorte van Christus. De kleur die daarbij past is paars, sober en ernstig en een beetje mysterieus. Dat geldt voor alle adventszondagen, behalve de derde. Die heet zondag "Gaudete" dat "Verheugt u" betekent. Dan schemert de witte feestkleur als het ware door het paars heen en wordt de kleur roze.

Met Kerst is de stralende feestkleur wit, vanaf de kerstnacht tot en met Epifanie (6 januari).

Daarna is er een aantal zondagen tot aan de veertigdagentijd, die geen bijzondere feestkleur hebben en dan is de kleur groen. Dat is de neutrale kerkelijke kleur, de kleur van hoop en het toeleven naar de volgende feestdagen. Dat is de lijdenstijd en Pasen. Vanaf de zes zondagen ("veertig dagen") tot Pasen is de kleur weer paars: inkeer, bezinning, soberheid (vasten) horen hierbij. Behalve de vierde zondag, zondag "Laetare", wat ook "Verblijdt u" betekent, wanneer het wit van Pasen al door het paars schemert: Roze.

De laatste zondag, Palmzondag is weer paars, het lijden nadert, maar Witte Donderdag is weer wit, vanwege de instelling van het Avondmaal.

Op Goede Vrijdag, de kruisiging en het sterven van Jezus, is er eigenlijk geen passende kleur. Van oudsher was de altaartafel kaal. Maar er kan ook gekozen worden voor zwart (rouw), paars (lijden) of zelfs rood (kleur van het bloed, maar ook van de liefde!).

Als er een aparte viering is op Stille Zaterdag zou de kleur rood moeten zijn, de dag tussen sterven en opstanding waarvan de oude kerk beleeft dat Hij was nedergedaald ter helle. En rood past bij een geloofsbelijdenis.

Dan, in de nacht wordt de Heer opgewekt uit de doden: wit, blinkend wit als de engelen en de lijkwade, als de zon die opgaat. En die kleur blijft dominant, ook op Hemelvaartsdag en zondag "Weeskind", tot aan Pinksteren, dan

wordt de Heilige Geest uitgestort op de discipelen en worden ze apostelen. Daarbij past het rood van de Heilige Geest, van vuur en actie.

En daarmee is de feestkalender van de kerk bijna voltooid. Bijna, want na Pinksteren is er nog één zondag waarop alle aspecten van God samenkomen in het mysterie van de drie-eenheid: Vader Zoon en Geest: zondag "Trinitatis". En natuurlijk is dan de kleur weer feestelijk wit.

Daarna breekt de lange zomertijd aan, zonder uitgesproken feesten, de groene tijd, tot en met de laatste zondag van het kerkelijk jaar, waarop we de overledenen herdenken. Dat is geen officiële kerkelijke gedenkdag, maar als we zouden aansluiten bij de Rooms-katholieke traditie van Allerzielen, dan zou paars de aangewezen kleur zijn. Normaliter is de kleur "gewoon" groen.

In de Evangelisch Lutherse traditie zijn er nog enkele bijzondere gedenkdagen, zoals 24 juni, de geboortedag van Johannes de Doper (wit), 25 juni gedenkdag der Augsburgse Confessie (rood, want een belijdenis), 29 september St. Michaëlsdag (wit), en 31 oktober Hervormingsdag (rood), 1 november Allerheiligen (wit).

Behalve de kerkelijke kalender, zijn er ook wisselende bijzondere diensten waar een speciale kleur bij past, zoals een Doopdienst, soms gecombineerd met een Belijdenisdienst. De kleur is dan wit of rood, afhankelijk van waar het accent op ligt (Doopt: wit, Belijdenis: rood).

Bij de bevestigen van ambtsdragers is rood de kleur (vanwege de nadruk op het belijden en de bede om de Heilige Geest).

Bij huwelijksdiensten is de kleur wit (feest!).

Dat is ook vaak het geval bij uitvaartdiensten (dankbaarheid), maar daar kan ook voor paars gekozen worden (rouw).

Bij de inwijding van een kerkgebouw tenslotte de kleur weer feestelijk wit.

Misschien mist u nog een paar kleuren. Zoals blauw. Dat is de kleur van Maria en die wordt in Spaanstalige landen gebruikt met het feest van de Onbevleete Ontvangenis (8 december).

Of oranje, wellicht iets voor Koningsdag?

Het zijn niet de meest fundamentele zaken, maar net als kunst of muziek kunnen kleding en liturgische kleuren, met rituelen en symboliek, ons geloof ondersteunen en verdiepen: Ze geven het geloofsleven kleur.

ds. Roger Wind

In juni mochten van een gemeente lid een gift van € 1000 ontvangen, waarvoor onze hartelijke dank! Deze gift wordt besteed aan een kastenwand op Noah's Ark waar allemaal bakken met speelgoed in komen te staan zodat de leidsters elke week een bak kunnen meenemen naar hun groep. Daarvoor is er nog € 700 extra overgemaakt.

Voor het Rainbow Centra is een nieuwe rolstoelbus aangeschaft. Dit maakt het een stuk makkelijker om kinderen met een handicap op te halen. Hier is € 1500 aan bijgedragen.

De Pinkstermarkt in Veenklooster heeft € 115 opgebracht.

Via marktplaats is er deze maand voor € 165 verkocht.

Met het inzamelen van oud ijzer is € 587 opgehaald.

Het boek de Taxi van oom Thando is nog steeds verkrijgbaar bij ons. Kosten € 12,99 en de gehele opbrengst is voor Victory4All

Zaterdag 30 augustus is Victory4All met meerdere stands aanwezig op de boerendag in Elspeet bij Molen de Hoop.

Een leuke tip voor een dagje uit.

Wij wensen de lezers van De Binding een fijne zomer toe!

Met vriendelijke groeten
Sieds en Saskia de Jong
saskiaensieds@gmail.com

rolstoelbus

AGENDA

vrijdag en zaterdag 4 & 5 juli
oud papier

zondag 6 juli
Omroep Zilt 9.30 uur: ds. A. van Vliet, Leeuwarden

zondag 13 juli
Omroep Zilt 9.30 uur: ds. R. Bergsma, Berlikum

zondag 20 juli
Omroep Zilt 9.30 uur: ds. R. Schoorstra, Ternaard

zondag 27 juli
Omroep Zilt 9.30 uur: ds. J. Bakker, Stiens

vrijdag en zaterdag 1 & 2 augustus
oud papier

zondag 3 augustus
Omroep Zilt 9.30 uur: ds. R. Duyser, Kampen

zondag 10 augustus
Omroep Zilt 9.30 uur: dhr. D. Wolbers, Franeker

zondag 17 augustus
Omroep Zilt 9.30 uur: ds. H. Wiersma, Sneek

zondag 24 augustus
Omroep Zilt 9.30 uur: L. de Vries, Dronryp

zondag 31 augustus
Omroep Zilt 9.30 uur: ds. J. Zeldenrust, Mantgum

vrijdag en zaterdag 5 & 6 september
oud papier

Trouwe en barmhartige God,

U hebt ons naar uw beeld geschapen,
om in vrede en zorg samen te leven.
Maar wij vallen telkens weer in haat
en staan elkaar naar het leven.

We bidden voor allen die getroffen zijn
door oorlog en de gevolgen ervan.
We bidden voor de situatie in het Midden-Oosten,
Om troost voor allen die geliefden verloren hebben,
kinderen zonder ouders, ouders zonder kinderen,
broers en zussen, vrienden en vriendinnen,
door een wrede dood van elkaar gescheiden.

Heer, ontferm U.

Om recht voor wie verstoken zijn van levensbehoeften,
voedsel, drinkwater, en gezondheidszorg,
om zorg voor wie voor het leven zijn verminkt
en geen huis meer hebben om naar terug te keren.

Christus, ontferm U.

Om veilige plaatsen voor hen die leven in angst,
een plek niet bedreigd door bommen en kogels,
heling van lichamelijke en geestelijke wonden,
een kans op een nieuw, menswaardig bestaan.

Heer, ontferm U.

Om kracht en liefde voor allen die hulp verlenen,
artsen, verpleegkundigen, reddingswerkers,
en allen die zorgen voor voedsel en hygiëne:
dat hun werk een nieuw licht mag ontsteken.

Geef vrede, Heer, geef vrede.

Om vergeving en verzoening tussen vijanden,
zodat het land met al haar rijkdom en schoonheid
eerlijk gedeeld en beschermd zal worden
en allen samenleven als burgers van Uw Rijk.

Geef vrede, Heer, geef vrede.

Uw Zoon Jezus gaf uit liefde zijn leven;
zijn kruisdood doorbrak de geweldscyclus.
Hij overwon zonde en dood en is onze vrede.
In zijn naam, onze enige hoop, bidden wij.

Geef vrede, Heer, geef vrede. Amen.